

# ZEER GEHEIM

Dit stuk bestaat uit 2 bladzijden en heeft één bijlage, bestaande uit 5 bladzijden

COMITE VERENIGDE INLICHTINGENDIENSTEN NEDERLAND

ZEER GEHEIM

KA 1949/83-18

Ex.nr. /

Bijlagen: 1

's-Gravenhage, 13 mei 1961

## BERICHTGEVING INDONESIE EN NEDERLANDS NIEUW-GUINEA

(Mede in verband met de bedreiging van Nederlands Nieuw-Guinea door Indonesië)

### Berichten in rechtstreeks verband met agressieplannen tegen Nederlands Nieuw-Guinea

Er zijn geen inlichtingen, welke duiden op een tegen Nederlands Nieuw-Guinea gerichte militaire aanval op korte termijn.

Uit hoog geëvalueerde betrouwbare bron zijn enige eerste, overigens zeer geringe, aanwijzingen beschikbaar, welke zouden kunnen duiden op mogelijke voorbereidingen voor een nieuwe infiltratie op Nederlands Nieuw-Guinea.

### Bijzonderheden Indonesische strijdkrachten en de binnenlandse veiligheid

Een operatie "Masohi" werd tegen de R.M.S.-opstandelingen op Ceram ingezet, waaraan onder meer deelgenomen werd door 7 compagnieën. Een kustescortevaartuig verleende vuursteun. Tot op heden boekten de regeringstroepen in het uiterst zware terrein geen enkel resultaat.

Alle commandanten van de militaire gewesten werden door de legerleiding gewaarschuwd, dat ingevolge instructie van het centraal comité van de P.K.I., kaderleden naar alle ressorten werden gezonden met als taak voorbereidingen te treffen ten behoeve van de vorming van brigades en bataljons "Pembangunan" (opwekking). Zij zouden bedoeld zijn als compacte eenheden onder contrôle van de P.K.I., die te allen tijde als gevechtseenheden gebruikt zouden moeten kunnen worden, zodra zij van wapens voorzien zouden zijn. Zodanige eenheden zouden reeds in midden-Java geformeerd zijn. Zij zouden over de nodige wapens beschikken, daar deze uit het buitenland via Poelau Sempoe (eiland voor de kust ten zuiden van Malang) binnengesmokkeld zouden zijn.

Uit volkomen betrouwbare bron is bekend, dat Soebandrio opdracht heeft gegeven om meer en betere bewijzen te verschaffen van Nederlandse infiltraties in Indonesië. De minister vroeg om materiaal en persoonlijk interesseerde het hem weinig of dit op een grote of kleine leugen berustte, als er maar meer komt.

In dit verband is het volgende bericht van belang. Het blijkt, dat op het medio maart gedane voorstel van de Gouverneur van Nederlands Nieuw-Guinea aan de Staatssecretaris voor Nederlands Nieuw-Guinea om een coaster met 200 personen ex-N.N.P.G.M. uit Sorong naar Menado te laten vertrekken - hetwelk door de Staatssecretaris werd afgewezen - door de Indonesische autoriteiten is gereageerd. De commandant van het district Ambon gaf

ZEER GEHEIM

- 2 -

# ZEER GEHEIM

n.l. opdracht, dat het m.s. "Kelabat", dat vanuit Sorong naar Menado zou vertrekken, bij aankomst in een Indonesische haven aan een nauwgezet onderzoek onderworpen diende te worden. Reeds eerder was door deze commandant doorgegeven, dat het schip wapens en munitie zou meevoeren, welke in Sorong door een Nederlands oorlogsschip verstrekt zouden worden, teneinde de veiligheid in Indonesië te verstoren.

Commentaar: Uit dit bericht blijkt wel dat elke poging tot communicatie met Indonesië het gevaar in zich bergt dat daarvan door de Indonesiërs gebruik zal worden gemaakt om een incident te creëren.

Wapenleveranties en buitenlandse hulpverlening aan Indonesië

*Eph  
B2*

Indonesië zal drie L.S.T.'s <sup>x)</sup> ontvangen, in het kader van de Amerikaanse militaire steunverlening. Deze L.S.T.'s zullen medio juni uit Guam worden opgehaald. Indonesië zal dan de beschikking hebben over:

Dienst van Scheepvaart	3 stuks (tenminste)	L.S.T.
ALRI	9 "	"
Totaal	12 stuks	"

Het blijkt, dat de Japanse vakbond van zeelieden haar leden verboden heeft behulpzaam te zijn bij het laden en lossen van schepen in Nederlands Nieuw-Guinea.

Dit besluit werd genomen naar aanleiding van een voorgenomen reis van het Japanse schip "Bansei Maru" naar Nieuwguinese havens. Indien het laden en lossen niet met locale krachten in Nederlands Nieuw-Guinea zou kunnen geschieden, zou de reis niet doorgaan.

Binnenlandse toestand Nederlands Nieuw-Guinea

*Eph*

Het strafrechtelijk optreden tegen de initiatiefnemers en de potentiële leiders van de onderscheidene subversieve groepen in Nederlands Nieuw-Guinea (vide bijlage) - in de tweede helft van 1960 - had reeds spoedig een teruggang in de conspiratieve activiteiten tot gevolg.

In de maanden januari en februari van 1961 werd de invloed van dit ingrijpen nog duidelijker merkbaar; het gemis aan leiders deed zich sterk gevoelen.

Daarnaast bleken de voorbereidingen voor de opening van de Nieuw-Guinea Raad (t.w. de in verband daarmee gehouden verkiezingen) een gunstige invloed uit te oefenen op het politiek denken van velen, wier gedachten hiermede werden afgeleid van de Indonesische propaganda en meer en meer gericht werden op de mogelijkheid van een eigen bestuur.

x) Grote landingsschepen, geschikt voor invasiedoeleinden.

*st. m. 16 (1212a) ver. 21-1-61*